

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนทั่วไป ในจังหวัดลำพูน ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ในการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการประยุกต์ใช้ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา (หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัปปุริสธรรม ๗) และหลักธรรมาภิบาล (หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า) และบทสรุป ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง ในจังหวัดลำพูน จำนวน ๕ รูป/คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการให้คะแนน (Ratio Scale) สำหรับลักษณะคำถาม ประกอบด้วยข้อความที่ให้ความสำคัญแต่ละด้าน การวัดระดับความสำคัญปัจจัยต่างๆ ใช้มาตราวัดของไลเคิร์ต (Likert Scale) ในการแปลผล ดำเนินการวิเคราะห์และแปลความหมาย ก่อนจัดทำเขียนรายงาน

การวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูล ของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ปรากฏผล ดังนี้

- 5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ
- 5.2 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการตามความคิดเห็นของบริหารระดับสูง ในจังหวัดลำพูน
- 5.3 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

5.1.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จากกลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเมือง/ตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มประชาชนทั่วไปที่ใช้บริการในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำแบบไม่เป็นทางการในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดลำพูน

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการศึกษาวิจัย มีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 1 - 4 ดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

สถานะ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๓๔๙	๗๓.๖3
หญิง	๑๒๕	๒๖.๓๗
รวม	๔๗๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๗๔ คน เป็นเพศชาย จำนวน ๓๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๓ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๗

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑	๐.๒๑
นายกเทศมนตรีเมือง/ตำบล	๓๕	๗.๓๘
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๒๒	๔.๖4
ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๘	๑๒.๒4
ประธานสภาฯ	๕๘	๑๒.๒4
ประชาชนทั่วไป	๓๐๐	๖๓.๒๙
รวม	๔๗๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๗๔ คน เป็นประชาชนทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๒๙ รองลงไปเป็นประธานสภาและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๓ และน้อยที่สุดเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๗๒	๕๗.๔๐
ปริญญาตรี	๑๓๓	๒๘.๑๐
สูงกว่าปริญญาตรี	๖๙	๑๔.5๐
รวม	๔๗๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๗๔ เป็นผู้จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๐ ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๐ และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๐

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๑-๔ ปี	๙๒	๑๙.๔1
๕-๙ ปี	๒๕๔	๕๓.๕๘
๑๐ ปีขึ้นไป	๑๒๘	๒๗.๐1
รวม	๔๗๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๔๗๔ คน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน ๕-๙ ปี จำนวน ๒๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๘ ประสบการณ์การทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๐ และประสบการณ์การทำงาน ๑-๔ ปี จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๐

5.1.๒ การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ประกอบด้วย หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัพปุริสธรรม ๗ และหลักธรรมาภิบาล (๖ หลัก) ผลการศึกษาวิจัย มีรายละเอียดดังตารางที่ 5 -15 ดังนี้

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรม

หลักพุทธธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
หลักพรหมวิหาร ๔	๓.๘๖	๐.๗๙	มาก
หลักสังคหวัตถุ ๔	๓.๙๑	๐.๘๐	มาก
หลักอิทธิบาท ๔	๔.๐๐	๐.๘๕	มาก
หลักสัพปุริสธรรม ๗	๓.๘๓	๐.๖๙	มาก
หลักนิติธรรม	๓.๖๖	๐.๘๕	มาก
หลักคุณธรรม	๓.๗๑	๐.๙๓	มาก
หลักความโปร่งใส	๓.๕๗	๐.๙๖	มาก
หลักความรับผิดชอบ	๓.๖๑	๐.๙๐	มาก
หลักการมีส่วนร่วม	๓.๖๑	๑.๐๖	มาก
หลักความคุ้มค่า	๓.๖๕	๐.๘๘	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๗๔ คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าได้นำหลักพุทธธรรมและหลักธรรมมาภิบาล มาปฏิบัติอย่างบูรณาการ อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัพปุริสธรรม ๗ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบ ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพรหมวิหาร ๔

ที่	หลักพรหมวิหาร ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การให้ปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข	๔.๐๕	๐.๘๘	มาก
๒	การปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์	๓.๙๓	๐.๙๖	มาก
๓	การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	๔.๐๖	๐.๙๒	มาก
๔	การรู้จักวางเฉย	๓.๔๑	๐.๙๙	ปานกลาง
	โดยรวม	๓.๘๖	๐.๗๙	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักพรหมวิหาร ๔ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด มีระดับมาก ๓ รายการ มีเพียง ๑ รายการ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การรู้จักวางเฉย

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักสังคหวัตถุ ๔

ที่	หลักสังคหวัตถุ ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การให้สิ่งของช่วยเหลือแก่บุคคลที่ควรให้	๓.๘๗	๐.๘๘	มาก
๒	การยกย่องบุคคลากรที่ทำความดี	๓.๘๖	๐.๘๖	มาก
๓	การอุทิศเวลาในการทำประโยชน์แก่ชุมชน	๔.๐๒	๐.๙๐	มาก
๔	การเป็นคนเรียบง่ายไม่ถือตัว	๓.๙๐	๐.๙๖	มาก
	โดยรวม	๓.๙๑	๐.๘๐	มาก

จากตารางที่ ๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๑) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธ
บูรณาการ จำแนกตามหลักอริยาบท ๔

ที่	อิทธิบาท ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การมีความขยันในการปฏิบัติงาน	๔.๐๑	๐.๘๘	มาก
๒	การเป็นผู้มีการวางแผนในการทำงาน	๓.๙๙	๐.๙๓	มาก
๓	การมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน	๔.๐๒	๐.๙๑	มาก
๔	การมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน	๓.๙๙	๐.๙๔	มาก
	โดยรวม	๔.๐๐	๐.๘๕	มาก

จากตารางที่ ๘ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักอริยาบท ๔ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธ
บูรณาการ จำแนกตามหลักสัปปุริสธรรม ๗

ที่	หลักสัปปุริสธรรม ๗	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การเข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายขององค์กร	๓.๘๙	๐.๘๒	มาก
๒	การใช้ความรอบคอบในการพิจารณางาน	๓.๘๖	๐.๘๒	มาก
๓	การบริหารเงินงบประมาณได้อย่างเหมาะสม	๓.๙๔	๐.๘๕	มาก
๔	การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบการเงินการคลัง	๓.๘๔	๐.๙๑	มาก
๕	การรู้จักบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม	๓.๗๔	๐.๙๒	มาก
๖	การมอบหมายงานเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่	๓.๘๐	๐.๘๐	มาก
๗	การลงโทษเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	๓.๘๓	๐.๘๕	มาก
๘	การทำประโยชน์แก่สังคมได้อย่างทั่วถึง	๓.๗๗	๐.๗๙	มาก
	โดยรวม	๓.๘๓	๐.๖๙	มาก

จากตารางที่ ๙ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรมมาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักนิติธรรม

ที่	หลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ	๓.๙๒	๐.๘๘	มาก
๒	การออกกฎระเบียบเป็นปัจจุบัน	๓.๗๒	๐.๘๘	มาก
๓	การมอบหมายงานแก่บุคลากร มีความชัดเจน	๓.๗๕	๐.๙๓	มาก
๔	การแจ้งกฎระเบียบ ให้ประชาชนรับทราบเสมอ	๓.๕๔	๑.๑๔	มาก
๕	การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	๓.๓๖	๑.๑๓	ปานกลาง
	โดยรวม	๓.๖๖	๐.๘๕	มาก

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด มีระดับมาก ๔ รายการ มี ๑ รายการ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตารางที่ ๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักคุณธรรม

ที่	คุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร	๓.๗๓	๑.๐๒	มาก
๒	การปฏิบัติตนมีความเท่าเทียมกันแก่ทุกคน	๓.๗๔	๑.๐๓	มาก
๓	การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	๓.๘๖	๑.๐๑	มาก
๔	การสอดแทรกศีลธรรมในงานบริการเสมอ	๓.๕๗	๑.๐๕	มาก
๕	การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่ทุกคน	๓.๖๗	๑.๐๐	มาก
	โดยรวม	๓.๗๑	๐.๙๓	มาก

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๑๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความโปร่งใส

ที่	ความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การรับบรรจุพนักงานเป็นไปตามขั้นตอน	๓.๙๕	๑.๒๕	มาก
๒	การสนับสนุนบุคลากรเป็นไปด้วยความสุจริต	๓.๓๖	๑.๒๑	มาก
๓	การจัดให้มีการตรวจสอบงาน	๓.๖๐	๑.๑๙	มาก
๔	การจัดทำรายงานเสนอแก่สาธารณะ	๓.๕๕	๑.๐๗	มาก
๕	การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบัน	๓.๖๓	๑.๐๙	มาก
	โดยรวม	๓.๖๑	๐.๙๐	มาก

จากตารางที่ ๑๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ตามหลักความโปร่งใส ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักการมีส่วนร่วม

ที่	หลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การให้ประชาชนร่วมปรึกษาพิจารณางานอปท.เสมอ	๓.๖๕	๑.๐๙	มาก
๒	การให้ชุมชนร่วมประเมินผลงาน อปท.	๓.๕๖	๑.๑๒	มาก
๓	การแจ้งผลการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ทราบทุก	๓.๕๖	๐.๙๓	มาก
๔	การแต่งตั้งประชาชนติดตาม การดำเนินงาน อปท.	๓.๔๘	๑.๑๐	ปานกลาง
๕	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้การบริหารงาน	๓.๕๗	๑.๐๕	มาก
	โดยรวม	๓.๖๑	๑.๐๖	มาก

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ตามหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) เมื่อพิจารณาใน
รายละเอียด มีระดับมาก ๔ รายการ มีระดับปานกลาง 1 รายการ ได้แก่ การแต่งตั้งประชาชนติดตาม
การดำเนินงานของ อปท.

ตารางที่ ๑๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความรับผิดชอบ

ที่	หลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การปฏิบัติงานตามแผนมีความชัดเจน	๓.๖๔	๑.๐๐	มาก
๒	การปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่	๓.๖๑	๑.๐๔	มาก
๓	การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อบริการแก่ชุมชน	๓.๖๓	๑.๐๔	มาก
๔	การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน	๓.๖๐	๐.๙๑	มาก
๕	การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างถูกวิธี	๓.๕๕	๐.๙๐	มาก
	โดยรวม	๓.๕๗	๐.๙๖	มาก

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๑๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความคุ้มค่า

ที่	หลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
๑	การมอบหมายงานตามความรู้ของบุคลากร	๓.๗๑	๐.๙๔	มาก
๒	การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๖๖	๑.๐๓	มาก
๓	การจัดทำหลักประกันคุณภาพขององค์กร	๓.๕๔	๐.๙๘	มาก
๔	การบริการประชาชนมีคุณภาพมาก	๓.๖๖	๑.๐๑	มาก
๕	การส่งเสริมให้ปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลงาน	๓.๗๐	๐.๙๘	มาก
	โดยรวม	๓.๖๕	๐.๘๘	มาก

จากตารางที่ ๑๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำหลักธรรม มาบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ตามหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๕) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

5.1.๓ การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ประกอบด้วย หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหะวัตถุ ๔
หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัปปุริสธรรม ๗ และหลักธรรมาภิบาล (๖ หลัก) ผลการศึกษาวิจัย ปรากฏ
รายละเอียด ตามตารางที่ 16 – 20 ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรม

หลักพุทธธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
หลักพรหมวิหาร ๔	๓.๘๓	๐.๗๕	มาก
หลักสังคหวัตถุ ๔	๓.๘๘	๐.๗๗	มาก
หลักอิทธิบาท ๔	๓.๙๗	๐.๘๓	มาก
หลักสัปปุริสธรรม ๗	๓.๘๑	๐.๖๘	มาก
หลักนิติธรรม	๓.๖๔	๐.๘๔	มาก
หลักคุณธรรม	๓.๖๙	๐.๙๒	มาก
หลักความโปร่งใส	๓.๖๓	๑.๐๔	มาก
หลักการมีส่วนร่วม	๓.๕๗	๐.๙๕	มาก
หลักความรับผิดชอบ	๓.๖๔	๐.๘๗	มาก
หลักความคุ้มค่า	๓.๖๘	๐.๘๖	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐๐ คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ พิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัปปุริสธรรม ๗ และหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ อยู่ในระดับมากทุกรายการ

ตารางที่ ๑๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพรหมวิหาร ๔

ที่	หลักพรหมวิหาร ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การให้ปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข	๔.๐๐	๐.๘๖	มาก
๒	การปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์	๓.๘๘	๐.๙๓	มาก
๓	การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี	๔.๐๕	๐.๘๘	มาก
๔	การรู้จักวางเฉย	๓.๓๗	๐.๙๕	ปานกลาง
	โดยรวม	๓.๘๓	๐.๗๕	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักพรหมวิหาร ๔ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๘) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด มีระดับมาก ๓ รายการ มีระดับปานกลาง 1 รายการ ได้แก่ การรู้จักวางเฉย

ตารางที่ ๑๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักสังคหวัตถุ ๔

ที่	หลักสังคหวัตถุ ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การให้สิ่งของช่วยเหลือแก่บุคคลที่ควรให้	๓.๘๗	๐.๘๕	มาก
๒	การยกย่องบุคลากรที่ทำความดี	๓.๘๒	๐.๘๓	มาก
๓	การอุทิศเวลาในการทำประโยชน์แก่ชุมชน	๓.๙๕	๐.๘๙	มาก
๔	การเป็นคนเรียบง่ายไม่ถือตัว	๓.๘๘	๐.๙๓	มาก
	โดยรวม	๓.๘๘	๐.๗๗	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ ๔ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๑๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักอิทธิบาท ๔

ที่	อิทธิบาท ๔	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การมีความขยันในการปฏิบัติงาน	๓.๙๘	๐.๘๕	มาก
๒	การเป็นผู้มีการวางแผนในการทำงาน	๓.๙๕	๐.๙๒	มาก
๓	การมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน	๓.๙๘	๐.๙๐	มาก
๔	การมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน	๓.๙๕	๐.๙๒	มาก
	โดยรวม	๓.๙๗	๐.๘๓	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักอิทธิบาท ๔ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๗) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักสัปปุริสธรรม ๗

ที่	หลักสัปปุริสธรรม ๗	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การเข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายขององค์กร	๓.๘๙	๐.๘๒	มาก
๒	การใช้ความรอบคอบในการพิจารณางาน	๓.๘๓	๐.๘๐	มาก
๓	การบริหารเงินงบประมาณได้อย่างเหมาะสม	๓.๙๒	๐.๘๓	มาก
๔	การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบการเงินการคลัง	๓.๘๓	๐.๙๑	มาก
๕	การรู้จักบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม	๓.๗๑	๐.๙๐	มาก
๖	การมอบหมายงานเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่	๓.๗๗	๐.๗๘	มาก
๗	การลงโทษเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ	๓.๘๑	๐.๘๓	มาก
๘	การทำประโยชน์แก่สังคมได้อย่างทั่วถึง	๓.๗๔	๐.๘๐	มาก
	โดยรวม	๓.๘๑	๐.๖๘	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นตามตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.81) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักนิติธรรม

ที่	หลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ	๓.๘๑	๐.๘๘	มาก
๒	การออกกฎระเบียบเป็นปัจจุบัน	๓.๖๘	๐.๘๘	มาก
๓	การมอบหมายงานแก่บุคลากร มีความชัดเจน	๓.๗๓	๐.๙๒	มาก
๔	การแจ้งกฎระเบียบ ให้ประชาชนรับทราบเสมอ	๓.๕๔	๑.๐๓	มาก
๕	การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	๓.๓๗	๑.๑๐	ปานกลาง
	โดยรวม	๓.๖๔	๐.๘๔	มาก

จากตารางที่ 2๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด มีระดับมาก 4 รายการ มีระดับปานกลาง 1 รายการ ได้แก่ การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักคุณธรรม

ที่	คุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร	๓.๗๐	๑.๐๑	มาก
๒	การปฏิบัติตนมีความเท่าเทียมกันแก่ทุกคน	๓.๖๙	๑.๐๓	มาก
๓	การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง	๓.๘๕	๑.๐๐	มาก
๔	การสอดแทรกศีลธรรมในงานบริการเสมอ	๓.๕๘	๑.๐๒	มาก
๕	การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่ทุกคน	๓.๖๔	๑.๐๑	มาก
	โดยรวม	๓.๖๙	๐.๙๒	มาก

จากตารางที่ ๒๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๙) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความโปร่งใส

ที่	ความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การรับบรรจุพนักงานเป็นไปตามขั้นตอน	๓.๖๒	๑.๒๐	มาก
๒	การสนับสนุนบุคลากรเป็นไปด้วยความสุจริต	๓.๗๐	๑.๑๘	มาก
๓	การจัดให้มีการตรวจสอบงาน	๓.๖๑	๑.๑๖	มาก
๔	การจัดทำรายงานเสนอแก่สาธารณะ	๓.๕๖	๑.๐๕	มาก
๕	การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบัน	๓.๖๖	๑.๐๗	มาก
	โดยรวม	๓.๖๓	๑.๐๔	มาก

จากตารางที่ ๒๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๓) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักการมีส่วนร่วม

ที่	หลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การให้ประชาชนร่วมปรึกษาพิจารณางานอปท.เสมอ	๓.๖๗	๑.๑๐	มาก
๒	การให้ชุมชนร่วมประเมินผลงาน อปท.	๓.๕๘	๑.๑๒	มาก
๓	การแจ้งผลการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ทราบทุก	๓.๕๕	๐.๙๓	มาก
๔	การแต่งตั้งประชาชนติดตาม การดำเนินงาน อปท.	๓.๔๘	๑.๐๗	มาก
๕	การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้การบริหารงาน	๓.๕๘	๑.๐๓	มาก
	โดยรวม	๓.๕๗	๐.๙๕	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความรับผิดชอบ

ที่	หลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การปฏิบัติงานตามแผนมีความชัดเจน	๓.๖๗	๐.๙๘	มาก
๒	การปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่	๓.๖๕	๑.๐๑	มาก
๓	การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อบริการแก่ชุมชน	๓.๖๗	๐.๙๙	มาก
๔	การกำหนดกฎทึนการปฏิบัติงาน	๓.๖๒	๐.๙๐	มาก
๕	การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างถูกวิธี	๓.๕๙	๐.๘๙	มาก
	โดยรวม	๓.๖๔	๐.๘๗	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

ตารางที่ ๒๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักความคุ้มค่า

ที่	หลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
๑	การมอบหมายงานตามความรู้ของบุคลากร	๓.๗๓	๐.๙๔	มาก
๒	การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด	๓.๖๙	๑.๐๐	มาก
๓	การจัดทำหลักประกันคุณภาพขององค์กร	๓.๕๗	๐.๙๖	มาก
๔	การบริการประชาชนมีคุณภาพมาก	๓.๗๐	๐.๙๘	มาก
๕	การส่งเสริมให้ปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลงาน	๓.๗๐	๐.๙๗	มาก
	โดยรวม	๓.๖๘	๐.๘๖	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.68) ทั้งโดยรวมและทุกรายการ

5.1.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรม รวมทั้ง ๑๐ ด้าน ระดับการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๔)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๗๔ คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรม ระดับการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐) หลัก สังคหวัตถุ ๔ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๑) หลักพรหมวิหาร ๔ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖) หลักสัพพริสรธรรม ๗ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) หลักคุณธรรม (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑) หลักนิติธรรม (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) หลักความคุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๕) หลักความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) หลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) และหลักความโปร่งใส (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ย อยู่ในช่วง ๓.๕๗ - ๔.๐๐ ดังนี้

มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๒) ๒) การมีความขยันในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๑) ๓) การเป็นผู้มีการวางแผนในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๙) ๔) การมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๙)

มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การอุทิศเวลาในการทำประโยชน์แก่ชุมชน (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๒) ๒) การเป็นคนเรียบง่ายไม่ถือตัว (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๐) ๓) การให้สิ่งของช่วยเหลือแก่บุคคลที่ควรให้ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗) ๔) การยกย่องบุคลากรที่ทำความดี (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖)

มีการบริหารองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี

(ค่าเฉลี่ย ๔.๐๖) ๒) การปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๕) ๓) การปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๓) ๔) การรู้จักวางเฉย (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑) ระดับปานกลาง

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การบริหารเงินงบประมาณได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๔) ๒) การเข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายขององค์กร (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๙) ๓) การใช้ความรอบคอบในการพิจารณางาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖) ๔) การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบการเงินการคลัง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๔) ๕) การลงโทษเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) ๖) การมอบหมายงานเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๐) ๗) การทำประโยชน์แก่สังคมได้อย่างทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๗) ๘) การรู้จักบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๔)

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักคุณธรรม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖) ๒) การปฏิบัติตนมีความเท่าเทียมกันแก่ทุกคน (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๔) ๓) การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๓) ๔) การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่ทุกคน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๗) ๕) การสวดแทรกศีลธรรมในงานบริการเสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗)

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักนิติธรรม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๒) ๒) การมอบหมายงานแก่บุคลากร มีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๕) ๓) การออกกฎระเบียบเป็นปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๒) ๔) การแจ้งกฎระเบียบ ให้ประชาชนรับทราบเสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๔) ๕) การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๖) ระดับปานกลาง

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักความคุ้มค่า ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๕) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมอบหมายงานตามความรู้ของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑) ๒) การส่งเสริมให้ปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐) ๓) การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) ๔) การบริการประชาชนมีคุณภาพมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) ๕) การจัดทำหลักประกันคุณภาพขององค์กร (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๕)

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักความรับผิดชอบ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๕) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การปฏิบัติงานตามแผน มีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) ๒) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการบริการแก่ชุมชน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๓) ๓) การปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) ๔) การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๐) ๕) การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างถูกวิธี (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๕)

มีการบริหารองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามหลักการมีส่วนร่วม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การให้ประชาชนร่วมปรึกษาพิจารณางานอปท.เสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๒๗) ๒) การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้การบริหาร งาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) ๓) การให้ชุมชนร่วมประเมินผลงาน อปท. (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๖) ๔) การแจ้งผลการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ทราบทุกโอกาส (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๖) ๕) การแต่งตั้งประชาชนติดตามการดำเนินงาน อปท. (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๘) ระดับปานกลาง

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักความโปร่งใส ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การรับบรรจุพนักงานเป็นไปตามขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๕) 2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๓) 3) การจัดให้มีการตรวจสอบงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๐) 4) การจัดทำรายงานเสนอแก่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๕) 5) การสนับสนุนบุคลากรเป็นไปด้วยความสุจริต (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๖)

5.1.5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพหุบูรณาการ จำแนกตามหลักพหุธรรม รวมทั้ง ๑๐ ด้าน อยู่ในระดับมากทุกประเด็น (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๓)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีสถานภาพเป็น **ประชาชนทั่วไป** จำนวน ๓๐๐ คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพหุบูรณาการ จำแนกตามหลักพหุธรรม ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๗) หลักสังคหวัตถุ ๔ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘) หลักพรหมวิหาร ๔ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) หลักสัปปริสธรรม ๗ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) หลักคุณธรรม (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๙) หลักความคุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๘) หลักความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) หลักนิติธรรม (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) หลักความโปร่งใส (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๓) และหลักการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๓.๕๗ - ๓.๙๗ ดังนี้

จากประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๐๐ คน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัปปริสธรรม ๗ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส และน้อยที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๗) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๘) 2) การมีความขยันในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๘) 3) การเป็นผู้มีการวางแผนในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๕) 4) การมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๕)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การอุทิศเวลาในการทำประโยชน์แก่ชุมชน (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๕) 2) การเป็นคนเรียบง่ายไม่ถือตัว (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘) 3) การให้สิ่งของช่วยเหลือแก่บุคคลที่ควรให้ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๗) 4) การยกย่องบุคลากรที่ทำความดี (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๒)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๕) 2) การให้ปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข (ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐) 3) การปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๘) 4) การรู้จักวางเฉย (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๗) ระดับปานกลาง

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การบริหารเงินงบประมาณได้

อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๓.๙๒) 2) การเข้าใจในระเบียบข้อกฎหมายขององค์กร (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๙) 3) การมอบหมายงานเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) 4) การใช้ความรอบคอบในการพิจารณา (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) 5) การใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบการเงินการคลัง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๓) 6) การลงโทษเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) 7) การทำประโยชน์แก่สังคมได้อย่างทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๔) 8) การรู้จักบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๑)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักคุณธรรม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๙) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๕) 2) การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐) 3) การปฏิบัติตนมีความเท่าเทียมกันแก่ทุกคน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๙) 4) การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่ทุกคน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) 5) การสอดแทรกศีลธรรมในงานบริการเสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๘)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักความคุ้มค่า ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมอบหมายงานตามความรู้ของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑) 2) การบริการประชาชนมีคุณภาพมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๓) 3) การใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุด (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๒) 4) การส่งเสริมให้ปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๙) 5) การจัดทำหลักประกันคุณภาพขององค์กร (ค่าเฉลี่ย ๓.๒๙)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักความรับผิดชอบต่อระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อบริการแก่ชุมชน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๗) 2) การปฏิบัติงานตามแผนมีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๗) 3) การปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๕) 4) การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๒) 5) การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างถูกวิธี (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๙)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักนิติธรรม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๔) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การปฏิบัติงานเป็นไปตามกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) 2) การมอบหมายงานแก่บุคลากรมีความชัดเจน (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๓) 3) การออกกฎระเบียบเป็นปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๘) 4) การแจ้งกฎระเบียบ ให้ประชาชนรับทราบเสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๔) 5) การลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (ค่าเฉลี่ย ๓.๓๗) ระดับปานกลาง

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักความโปร่งใส ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การสนับสนุนบุคลากรเป็นไปด้วยความสุจริต (ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐) 2) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๖) 3) การรับบรรจุพนักงานเป็นไปตามขั้นตอน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๒) 4) การจัดให้มีการตรวจสอบงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๑) 5) การจัดทำรายงานเสนอแก่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๖)

มีการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการมีส่วนร่วม ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๗) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ ๑) การให้ประชาชนร่วมปรึกษาพิจารณางานอปท.เสมอ (ค่าเฉลี่ย ๓.๖๗) 2) การแจ้งผลการปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ทราบทุก (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๕) 3) การให้ชุมชนร่วมประเมินผลงาน อปท. (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๘) 4) การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้การบริหารงาน (ค่าเฉลี่ย ๓.๕๘) 5) การแต่งตั้งประชาชนติดตามการดำเนินงาน อปท. (ค่าเฉลี่ย ๓.๔๘)

ผลการวิจัย ทั้ง ๒ กลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มประชาชนทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรม สอดคล้องกันโดยส่วนใหญ่ คือ ทุกประเด็นมีค่าในระดับมาก โดยเฉพาะหลักพุทธธรรม ๕ ประเด็นแรกที่มีค่ามาก คือ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัพปุริสธรรม ๗ และหลักคุณธรรม ส่วนประเด็นต่อไป กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มประชาชนทั่วไป มีความคิดเห็นต่างกันเล็กน้อย คือ กลุ่มผู้บริหาร มีความคิดเห็นเรียงตามลำดับดังนี้ หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไป มีความคิดเห็นเรียงตามลำดับดังนี้ หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบและกระบวนการบริหารองค์การ โดยให้ผสมผสานกับหลักการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เชิงพุทธบูรณาการ

5.1.6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูง จังหวัดลำพูน เกี่ยวกับการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรระดับสูงของจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยใช้แบบการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้น สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง จำนวน ๕ รูป/คน ได้แก่ ๑) พระราชปัญญาโมลี ๒) พระครูสิริสุตานุยุต ๓) นายประจักษ์จิตต์ อภิวัต ๔) นายภูงค์ โพธิ์ภูสย และ ๕) นายประดิษฐ์ ทายะมหา ปรากฏข้อมูลที่เป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและหลักการบริหารสำหรับผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสรุปดังนี้

๑) พระราชปัญญาโมลี¹ จากแบบสัมภาษณ์ พระราชปัญญาโมลี เจ้าคณะจังหวัดลำพูน

เจ้าอาวาสวัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ท่านได้ตอบไว้ในแบบสัมภาษณ์ และการสนทนา วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๓๐ น. โดยสรุป พบว่า

๑) หลักการบริหารองค์การ ท่านได้นำเอาหลักธรรม ชื่อว่า อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ฉันทะ ความพอใจที่จะทำ วิริยะ มีความมุ่งมั่นที่จะทำ จิตตะ มีความตั้งใจทำ และวิมังสา มีการกระทำอย่างฉลาด

๒) วิธีการบริหารองค์การ ท่านนำเอาหลักธรรม ชื่อว่า ไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา มาเป็นวิธีการบริหารองค์การ ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) การพัฒนาตน ให้บุคคลในองค์กรใช้หลัก อัตตสัมมาปณิธิ ตั้งตนไว้ชอบ รู้จักตนเอง รักษาสมรรถนะของตนเองให้มากที่สุด

(๒) การพัฒนาคน ด้วยการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุคลากร ให้มีวิสัยทัศน์ทั้งทางโลกและทางธรรม ดังพุทธภาษิต “สุวิชาโน ภว โหติ” ผู้รู้และเข้าใจเป็นผู้เจริญ

(๓) การพัฒนางาน ใช้หลักหัวใจเศรษฐี “อุ อา กะ สะ” ในการทำงานถือหลักรวดเร็ว ทันใจ ฉับไว ประทับใจ พอใจ และมีกัลยาณมิตรถือหลักประสานสามัคคี

¹ สัมภาษณ์, พระราชปัญญาโมลี, เจ้าคณะจังหวัดลำพูน วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร จังหวัดลำพูน, วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕.

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ท่านสอนให้สมาชิกองค์กรมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ต่อองค์กร ทำให้งานที่ปรากฏเป็นรูปธรรมจับต้องได้

๔) รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ท่านใช้หลักสัจจะ คือความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา หมด คือ การอดทนต่อทุกสถานการณ์ในขณะทำงาน ขันติ คือ ความเข้มแข็งทั้งกายและจิตใจทนต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และ จาคะ คือ การทำงานไม่ให้เกิดการคั่งค้าง

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ท่านให้มองแต่สิ่งที่เป็นปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีความเข้าใจในงาน คือ เตรียมรับมือกับงาน เข้าถึง คือ รับผิดชอบเป็นอย่างดี พัฒนา คือพร้อมที่จะเดินทางไปต่อสู้ และอนิจจัง คือ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่จะเกิดขึ้นเสมอ

๒) พระครูสิริสุตานุยุต^๒ จากแบบสัมภาษณ์ ที่พระครูสิริสุตานุยุต ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เจ้าอาวาสวัดป่าเหว ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ท่านได้ตอบไว้ในแบบสัมภาษณ์และการสนทนา วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. โดยสรุป พบว่า

๑) หลักการบริหารองค์กร ท่านได้นำเอาหลักธรรม ชื่อว่า พรหมวิหาร ๔ ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา มาเป็นหลักในการบริหารองค์กร

๒) วิธีการบริหารองค์กร ท่านนำเอาหลักธรรมมาใช้ในการบริหาร ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) การพัฒนาตน ท่านใช้หลัก สติ สัมปชัญญะ

(๒) การพัฒนาคน ท่านใช้หลัก สังคหวัตถุ ๔ ได้แก่ ทาน ปิยะวาจา อัตถจริยา และสมานัตตา

(๓) การพัฒนางาน ท่านใช้หลัก อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ท่านใช้การประชุมสัมมนา ทำข้อตกลงร่วมกัน และติดตามงานทุกไตรมาส

๔) รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ท่านใช้การตรวจสอบการทำงาน ข้อใดที่บุคลากรบกพร่อง ขาดประสิทธิภาพ ก็ให้รายงานเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ตระหนัก เกิดความใส่ใจเห็นคุณค่าของงานให้มากขึ้น

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ท่านให้มองการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรทุกระดับ

๓) นายประจักษ์จิตต์ อภิวิาท^๓ จากการสัมภาษณ์ นายประจักษ์จิตต์ อภิวิาท รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ สัมภาษณ์ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ห้องทำงานผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ศาลากลางจังหวัดลำพูน เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. โดยสรุป พบว่า

๑) หลักการบริหารองค์กร ท่านได้นำความมีมโนธรรม มีคุณธรรม และมีความศรัทธา นำมาใช้ในการบริหารองค์กร

^๒ สัมภาษณ์, พระครูสิริสุตานุยุต, ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เจ้าอาวาสวัดป่าเหว ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน, วันที่ ๑1 ตุลาคม ๒๕๕๕.

^๓ สัมภาษณ์, นายประจักษ์จิตต์ อภิวิาท, รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ศาลากลาง จังหวัดลำพูน, วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕.

๒) วิธีการบริหารองค์กร ท่านนำเอาคุณธรรมควบคู่กับศีลธรรม มาเป็นวิธีการบริหารองค์กร ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) การพัฒนาตน ด้วยการสร้างคุณธรรม ศรัทธาและความซื่อสัตย์ ให้แก่ตนเอง

(๒) การพัฒนาคน ด้วยการสนับสนุนให้บุคลากร ให้มีความอดุสาหะ มานะ เพียรพยายาม

(๓) การพัฒนางาน ใช้หลักการตรวจสอบและติดตามงานทุกระยะ

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ท่านเน้นในเรื่องความตั้งใจ ความมีคุณธรรม โปร่งใส การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบตามลำดับ

๔) รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ท่านได้นำหลักธรรมาภิบาลมาดำเนินการ แต่ไม่ได้ใช้ทุกข้อสำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ท่านจะมุ่งเน้นเรื่อง ความซื่อสัตย์ สุจริต อดุสาหะ มานะ เพียรพยายาม

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ท่านมองว่า เมื่อผู้บริหาร บริหารด้วยคุณธรรม มากน้อยอย่างไร ผลลัพธ์ (ผลกระทบ) ที่ได้รับก็จะเป็นไปตามการกระทำนั้น

๔) นายภูษงค์ โพธิ์ภูสย^๔ จากการสัมภาษณ์ นายภูษงค์ โพธิ์ภูสย รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย สัมภาษณ์วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องทำงานรองผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

ศาลากลางจังหวัดลำพูน เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๕.๓๐ น. โดยสรุป พบว่า

๑) หลักการบริหารองค์กร ท่านได้นำเอาหลักการมีสติและลดทิฐิ มาเป็นหลักในการบริหาร

๒) วิธีการบริหารองค์กร ท่านนำเอาหลักธรรม เรื่อง ศีล สังคหวัตถุ ๔ สัมปยุตธรรม ๗ อิทธิบาท ๔ พรหมวิหารธรรม หิริโอตตปละ โสรัจจะ ทศพิธราชธรรม นำมาเป็นวิธีการบริหารองค์กรในด้าน การพัฒนาตน การพัฒนาคน และการพัฒนางาน

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ท่านมุ่งเน้นในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส และความคุ้มค่า

๔) รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ท่านนำเอาศีลธรรม ไปใช้ในการอบรม สร้างกระบวนการฝึกอบรมสัมมนา แก่บุคลากรทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม จนกลายเป็นกระแสสังคม (Socialization)

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ท่านอยากเห็นสังคม มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง เสียสละ มีขันติ ธรรมะ จาคะ ในตัวของผู้บริหาร ให้มีคุณธรรมอยู่ในจิตใจ เป็นคนมีเหตุผล พอประมาณ เป็นธรรม ยอมรับความจริงใน อริยสัจ ๔ เดินทางสายกลาง

๕) นายประดิษฐ์ ทายะมหา^๕ จากแบบสัมภาษณ์ นายประดิษฐ์ ทายะมหา ตำแหน่ง ท้องถิ่นจังหวัดลำพูน ศาลากลางจังหวัดลำพูน ได้ตอบในแบบสัมภาษณ์ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๓๐ น. โดยสรุป พบว่า

^๔ สัมภาษณ์, นายภูษงค์ โพธิ์ภูสย, รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน ศาลากลางจังหวัดลำพูน, วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕.

๑) หลักการบริหารองค์กร ท่านได้นำเอาหลักธรรม ชื่อว่า ทศพิธราชธรรม ๑๐ ได้แก่ ทาน ศีล การบริจาค ความซื่อตรง ความอ่อนโยน ความเพียร ความไม่โกรธ ความไม่เบียดเบียน ความอดทนและความไม่พิโรธ

๒) วิธีการบริหารองค์กร ท่านนำเอาหลักธรรม ชื่อว่า สมาธิ ๗ ได้แก่ ความเห็นชอบ ความดำริชอบ เจรจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ พยายามชอบและระลึกชอบ มาเป็นวิธีการบริหารองค์กร ๓ ส่วน ได้แก่

(๑) การพัฒนาตน โดยยึดหลัก อัตตาหิ อัตโนนาโถ ตนย่อมเป็นที่พึ่งแห่งตน

(๒) การพัฒนาคน ด้วยการสนับสนุนบุคลากรในทุกๆ เรื่อง เมื่อได้รับการร้องขอ โดยมองว่า คนเป็นศูนย์กลางของงานทุกอย่าง

(๓) การพัฒนางาน งานที่ดีย่อมสร้างให้เป็นคนดีได้

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ท่านมองว่าบุคคลในองค์กรทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เมื่อร่วมใจทำงาน มีความรับผิดชอบ องค์กรก็จะขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี

๔) รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาล ในการบริหารองค์กร ท่านได้นำเอาหลักทศพิธราชธรรม ๑๐ มาเป็นแม่แบบ ทำให้บุคลากรองค์กร ได้ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ท่านมองว่าองค์กรและผู้บริหารต้องมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรมและตั้งมั่นในคุณธรรมเสมอ

สรุป ความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูง จังหวัดลำพูน จากการตอบแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงจังหวัดลำพูน จำนวน ๕ รูป/คน พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกราย มีความเห็นว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรได้นำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาปรับใช้ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลายหัวข้อธรรม ได้แก่ อิทธิบาท ๔ พรหมวิหาร ๔ ความมีมโนธรรม มีคุณธรรม ความศรัทธา การมีสติ ลดทิฐิ และทศพิธราชธรรม ๑๐

หลักธรรมที่นำมาใช้ในการบริหารองค์กร มีข้อธรรม ได้แก่ ไตรสิกขา สมาธิ ๗ สังคหวัตถุ ๔ สัมปยุตธรรม ๗ อิทธิบาท ๔ พรหมวิหารธรรม หิริโอตตัปปะ โสรัจจะ ทศพิธราชธรรม ๑๐

มียุทธศาสตร์การบริหารองค์กร คือ การให้สมาชิกองค์กรมีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ต่อองค์กร การประชุมสัมมนา ทำข้อตกลงร่วมกัน และติดตามงานทุกไตรมาส ความมีคุณธรรม โปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความคุ้มค่า บุคคลในองค์กรทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน เมื่อร่วมใจทำงาน มีความรับผิดชอบ องค์กรก็จะขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี

รูปแบบการใช้หลักธรรมและธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ได้แก่ การใช้หลักสังฆะ ๓ คือ การอดทนต่อทุกสถานการณ์ในขณะทำงาน ขันติ คือ ความเข้มแข็งทั้งกายและจิตใจทนต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และ จาคะ คือ การทำงานไม่ให้เกิดการคั่งค้าง การตรวจสอบการทำงาน ข้อใดที่บุคลากรบกพร่อง ขาดประสิทธิภาพ ก็ให้รายงานเพื่อแก้ไขปรับปรุง ให้ตระหนัก เกิดความใส่ใจเห็นคุณค่าของงานให้มากขึ้น ความซื่อสัตย์ สุจริต อุตสาหะ มานะ เพียรพยายาม การ

⁵ สัมภาษณ์, นายประดิษฐ์ ทายะมหา, ท้องถิ่นจังหวัดลำพูน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดลำพูน ศาลากลางจังหวัดลำพูน, วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕.

อบรม สร้างกระบวนฝึกอบรมสัมมนา แก่บุคลากรทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม จนกลายเป็นกระแสสังคม (Socialization) หลักทศพิธราชธรรม ๑๐ มาเป็นแม่แบบ ทำให้บุคลากรองค์กร ได้ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งประโยชน์ต่อส่วนรวม บรรลुวัตถุประสงค์ที่วางไว้

มีเป้าหมายการบริหารองค์กร คือ มีความเข้าใจในงาน คือ เตรียมรับมือกับงาน เข้าถึง คือ รับผิดชอบต่อส่วนรวม พัฒนา คือ พร้อมที่จะเดินทางไปต่อสู้ และอนิจจัง คือ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่จะเกิดขึ้นเสมอ การมีส่วนร่วมของคนในองค์กรทุกระดับ ผู้บริหาร บริหารด้วยความมีคุณธรรม มากน้อยอย่างไร ผลลัพธ์ (ผลกระทบ) ที่ได้รับก็จะเป็นไปตามการกระทำนั้น ให้มีคุณธรรมอยู่ในจิตใจ เป็นคนมีเหตุผล พอประมาณ เป็นธรรม ยอมรับความจริงใน อริยสัจ ๔ เดินทางสายกลาง มีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรมและตั้งมั่นในคุณธรรมเสมอ

5.2 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ที่พึงประสงค์

5.2.๑ รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ของผู้บริหารและประชาชนทั่วไป ในจังหวัดลำพูน ทั้ง ๒ กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ จำแนกตามหลักพุทธธรรมสอดคล้องกันโดยส่วนใหญ่ ทุกประเด็นมีค่าในระดับมาก โดยเฉพาะหลักพุทธธรรม ตามลำดับ คือ หลักอิทธิบาท ๔ หลักสังคหวัตถุ ๔ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัปปุริสธรรม ๗ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส ผลการศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารองค์กร โดยให้ผสมผสานกับหลักการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบเชิงพุทธบูรณาการ

5.2.2 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ของผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดลำพูน พบว่า

๑) หลักธรรมาภิบาลการบริหารองค์กร ควรประกอบไปด้วย อิทธิบาท ๔ พรหมวิหาร ๔ ทศพิธราชธรรม ๑๐ และความมีเมตตาธรรม คุณธรรม ศรัทธา การมีสติและลดทิฐิ

๒) วิธีการบริหารองค์กร ในการพัฒนาตน ควรใช้หลักไตรสิกขา สัปปุริสธรรม ๗ อัตตสัมมาปณิธิ สติสัมปชัญญะ การสร้างคุณธรรม ศรัทธา ความซื่อสัตย์และตนยอมเป็นที่พึ่งแห่งตนในการพัฒนาคนควรใช้หลัก สังคหวัตถุ ๔ พรหมวิหารธรรม ความอดุสาหะ มานะเพียรพยายาม การสนับสนุนบุคลากรในการศึกษา และการพัฒนางานควรใช้หลัก ทิฐุธรรมมีกัตถประโยชน์ ๔ อิทธิบาท ๔ ทศพิธราชธรรม การตรวจสอบและติดตามงานทุกระยะ

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร ควรประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อองค์กร มีการประชุมสัมมนา พัฒนาความตั้งใจในการทำงาน ความมีคุณธรรม โปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส ความคุ้มค่าและร่วมใจทำงาน

4) รูปแบบการใช้หลักธรรม ในการบริหารองค์กร ควรประกอบไปด้วยหลักทศพิธราชธรรม ๑๐ สัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ มีการตรวจสอบการทำงาน มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดุสาหะ มานะเพียรพยายาม และกระบวนกรสัมมนา ฝึกอบรม

๕) เป้าหมายการบริหารองค์กร ควรทำความเข้าใจในการทำงาน พัฒนาตัวบุคคลากรทุกระดับในองค์กรให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วม มีคุณธรรม มีขันติ มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง เสียสละ ธรรมะ จาคะ อริยสัจ ๔ มีความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรมและตั้งมั่นในคุณธรรม

5.2.3 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการที่พึงประสงค์ จะเกิดขึ้นได้จะต้องประกอบไปด้วย รูปแบบและกระบวนการ 4 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร 2) การบูรณาการหลักการบริหารองค์กร 3) การกำหนดวิธีการบริหารองค์กร และ 4) การกำหนดลักษณะการบริหารที่พึงประสงค์ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

1) การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร จะต้องมีการปลูกฝังค่านิยม ที่พึงประสงค์แก่ตัวบุคคล ประกอบไปด้วยตัวผู้บริหาร คณะบริหาร และบุคคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีคุณธรรม มีความเสียสละ มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเข้าใจ ในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตน ขององค์กร และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2) การบูรณาการหลักการบริหารองค์กร โดยการนำเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้แก่ อิทธิบาท ๔ สังคหัตถ์ ๔ พรหมวิหาร ๔ สัปปุริสธรรม 7 และหลักการบริหารแบบธรรมมาภิบาล ในเรื่อง ความมีคุณธรรม ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อกำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์ขององค์กร

3) การกำหนดวิธีการบริหารองค์กร โดยการสัมมนาฝึกอบรมแก่ตัวผู้บริหาร คณะผู้บริหารและบุคคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาตน ให้มีหลักธรรมในตนเอง เช่น มีพรหมวิหาร 4 อิทธิบาท 4 สังคหัตถ์ 4 ความซื่อสัตย์สุจริต สัปปุริสธรรม 7 คุณธรรม พัฒนาบุคลากรให้มี ความเป็นผู้นำ มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีอิทธิบาท 4 มีสัปปุริสธรรม 7 โดยการสัมมนา ฝึกอบรม และการพัฒนาองค์กร ให้มีความโปร่งใส มีส่วนร่วม มีความคุ้มค่า รับผิดชอบต่อ การให้หน่วยงานอื่น ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบ ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานขององค์กร ด้วยการสะท้อนปัญหาความต้องการ แนวทางการแก้ไขปัญหาให้องค์กรได้รับทราบ ได้ดำเนินการแก้ไข แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว อย่างทั่วถึงและเปิดเผย

4) ลักษณะการบริหารที่พึงประสงค์ เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารองค์กร มีการนำเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนาและหลักการบริหารแบบธรรมมาภิบาล นำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบายและพัฒนาด้วยการสัมมนาฝึกอบรม แก่ตัวผู้บริหาร คณะบริหารและบุคคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนางค์กร ให้เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการครองตน ครองคน ครองงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์ตน (องค์กร) ประโยชน์ผู้อื่น (ประชาชน) และมีประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย ด้วยการมีส่วนร่วม ให้เกิดความคุ้มค่า มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการประชุมสัมมนา ฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคคลากรทุกฝ่าย เป็นประจำ

รูปแบบและกระบวนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ ที่พึงประสงค์ จึงมียุทธศาสตร์ หลักการบริหาร วิธีการบริหาร ปรากฏรายละเอียดเป็นแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ

